

Metadatasuositus julkaisuarkistoille

Tanja Vienonen

tietoasiantuntija, Tajua-hanke

Missä mennään -webinaari 28.2.2017

Metadatasuosituksen julkistus

- Metadatasuositus julkaisuarkistojen tekstiaineistolle on saatavissa Julkaisuarkistopalvelujen asiakaswikissä: <https://www.kiwi.fi/x/v4R7B>
- Suositus on tarkoitettu kotimaisiin julkaisuarkistoihin tallennettavan tekstiaineiston kuvailuun
 - Ensisijaisesti elektroniselle tekstiaineistolle
 - Voidaan soveltaa myös painetun version pohjalta tehtyyn metadatatietueeseen
- Perustuu kansainväliseen Dublin Core -standardiin, jota käytetään yleisesti elektronisten resurssien kuvailuun
- Dublin Coren mukaisia kenttiä on suosituksessa yhteensä 62, joilla pyritään kattamaan kaikille tekstityypeille asetetut kansalliset ja kansainväliset vaatimukset

Suositusivuston rakenne

- Metadatasuositus tallennettiin wiki-pohjalle, jotta päivitys olisi helppoa tulevaisuudessa
- Johdantosivulla on linkit alasivuille:
 1. Kaikki metadatakentät
 2. Tärkeät metadatakentät
 3. Esimerkkejä julkaisuarkistoon tallennettavasta aineistosta
 4. OpenAIRE-ohjeet metadatalle
 5. OKM:n julkaisutiedonkeruuseen liittyvät kentät
 6. Dublin Core -elementit eli pienin yhteinen aggregoitavaMuutokset metadatasuositukseen
- Metadatakenttien omilta sivuilta löytyy lisätietoa

Miksi metadatasuositus koottiin

- Yleinen metadatasuositus on puuttunut, vaikka hyviä käytäntöjä on usein kopioitu julkaisuarkistosta toiseen
- Kansallinen metadataformaatti elektronisille oppinnäytteille ilmestyi v. 2006
 - Keskittyy yhteen tekstityyppiin
 - Saattaa kaivata päivitystä
 - Uusi metadatasuositus ei ole ristiriidassa oppinnäyteformaatin kanssa
- Yhtenäiset toimintatavat aineiston kuvailussa parantavat tiedonhakua sekä kuvailutietojen kotimaista ja kansainvälistä haravointia
 - Vaikka metadatakentät eivät olisi minkään standardin mukaisia, ne ovat ainakin yhtenäisesti ”väärin”

Miten prosessi eteni

- Metadatasuositus koottiin osana Tajua-hanketta yhdessä julkaisuarkistoihin perehtyneiden asiantuntijoiden kanssa
 - Laajassa verkostossa oli osallistujia Kansalliskirjaston lisäksi lähes kaikista korkeakouluista ja tutkimusorganisaatioista
 - Erityiskiitos verkoston jäsenistä muodostetulle pienemmälle työryhmälle, ”metadata-rukkasille”
- Työ aloitettiin kesäkuussa yhteistyöverkoston kokouksella, varsinainen metadatatyö alkoi syksyllä
- Tavoitteena oli sopia kaikille kuvailutiedoille omat, selkeät kenttensä
 - Pohjana julkaisuarkistoissa jo käytössä olevat kentät
 - Olennaista oli kenttien koneluettavuus ja mahdollisimman rikkaan metadatan aikaansaaminen
 - Yleisimpien tiedon aggregoijien vaatimukset otettiin huomioon

Palaute suosituksesta

- Asiantuntijoiden neuvot ja kommentit olivat kullanarvoisia prosessin aikana, niin myös jatkossa
- Suositus on tehty käytettäväksi, päivittäminen olennaista käyttökelpoisuuden varmistamiseksi myös vastaisuudessa
- Parannuksia saa ehdottaa ja epäselvissä tapauksissa kysyä neuvoa

Kiitos huomiostanne!

Tanja Vienonen
tanja.vienonen[at]helsinki.fi
puh. 02941 44383